

Leo Beloki Kortejarena

Abialdian Askatasunaren Ibilaldia '97-ko batzorde eragileko kidea

Askatasunaren bideak aurrera darrai

■ Askatasunaren Ibilaldia '97 amaitzeko azken etapa falta denean idazten ditut hitzok. Balantze antzeko bat egiteko eskatu didate, baina horretarako ekimen honetan parte hartu duen jende anitzen ikuspegia aztertu behar delakoa, eta ez nirea soilik, ekimen herritar honen kronikatxo bat egiten saiatu naiz, oraindik ere ibilaldian murgildua egotearen ikuspegiaz. Noan harira beraz.

Hasteko, zera nabarmendu nahi nuke. Behin-behineko kronika honetan ez dela azken lau asteotako ibilaldia bakarrik sartzen. Aurreko hilabeteetan talde eragileko eta batez ere herriz herriko Abialdian taldeetako partaideen lana ezin dugulako ahaztu. Guzti hau egia bihur dadin, aurretik egin den lana askotan ez delako behar adina gogoratzen diot. Eskerrik beroena guzti haueri. Hamaika lagun, hamaika bilerak eta hamaika ideia aurrera ateratzen saiatzen aritu dira luzaz.

Idea horien artean dugu, adibidez, Askatasunaren Ibilaldia bera martxan jarri baino aste batzuk lehenago antolatatu genuen mendi irteera. Euskal Herrian ofizialki katalogatu dauden mendi tontorrek egun berean burutzea genuen helburu. 600dik gora daude, eta guk 540 bat egitea lortu genuen, gure deiari erantzunez mendira atera ziren milaka euskal herritarren laguntzarekin. Duela urte batzuk ere antzeko ekimen bat antolatu zela eta, Abialdian entzatzat ere aproposa izan zitekeela esanez etorri zitzaigun mendigoizale bat. Asmatu zuen. Euskal Herriaren lurraldetasuna aldarrikatzeko modu ezin aproposagoa iruditu zitzaigun. Zinema maratona, bertso saioak... gustu guztietarako ekimenak antolatu genituen ibilaldi aurretiko hilabeteetan. Bitartean, ahalik eta jende gehienak gure ekimenaren herri izan zezan, herri aurkezpenak aletzen gindoazen herrialde guztietan.

Guzti hau martxan zegoen bitartean, alderdi abertzaleen atea jotzen saiatu ginen. HBk baiezkoa eman zuen. EAJk ez gintuen hartu ere egin. EAK ez zigun erantzunik eman. Hala ere, udal ezberdinei ibilaldiaren etorrerak eskatzen zituena baimena eskatzean, arazo berezirik ez genuen topatu hasiera batean alderdi ezberdinetako alkatetza zuten herrietan.

Gauzak horrela, Euskal Herriari herri izateagatik dagozkion eskubideak oinez, urratsez urrats eskatze erabat legitimoa eta demokratikoa delako ziurtasunez, eta eskaera horiek lortuz gero gure herriak benetako etorkizuna izango duelakoan, ekainaren 29an martxan jarri zen Askatasunaren Ibilaldia '97. Irteera ikusgarria izan zuen Iruñean, milaka lagun parte hartzearekin. Alderdi abertzale ezberdinetako jarraitzaileak ere gehitu dira ondoren gure ibilaldira.

Ekainaren 29tik hona, ibilaldi honen beste helburu bat gauzatu dugu nire ustez. Euskal Herriaren askatasuna eskatzen duela 20 urte egin zen lehen Askatasunaren Ibilaldi hartatik aurtengo bigarren hau bitartean, askatasunaren bidean zein urrats egin diren aztertu dugu arloz arlo, nazio eraikuntzaren ikuspegitik betiere. Nekazaritza, ekologia, lurraldetasuna, euskararen normalizazioa, militarismoa, estatutuak, Trebiño auzia, autodeterminazio eskubidea, langabezia, txirotasuna, egoera sozio-ekonomikoa, euskal presoaren egoera, irakaskuntza, azpiegiturak, garapenkeria, militantzia, emakumeen egoera, gazteak, intsumisioa, turismoaren norabidea, administrazioa euskalduntzeko ahaleginak, arrantza... Hamaika gai aztertu ditugu egunez egun, azken 20 urteotan izan duten garapena ezagutu eta egindako urratsak onerako izan badira bultzatu eta txarre-rako izan badira zuzentzeko bidean jartzekotan.

Denetarik topatu dugu aipatu balantzeetan. Emaizta baikorrak, nazio eraikuntzan lan gehien egin dutenak kaleko herritar arrunten ahaleginen ondorioz etorri direla ikusi dugu sarritan.

Eta Askatasunaren Ibilaldiak aurrera egiten zuen bitartean, Euskal Herrian gertakari latz asko izan dira, ibilaldian ere eragina izan dutenak. Bilbon jasan genituen erasoak eta komunikabiden manipulazioa —ordura arte Askatasunaren Ibilaldiari inolako jarraipenik eta jaramonik egin ez ziotenak gehienak— aski ezagunak dituzte euskal herritarrek. Ondoren, generamatzan ikurrinak bidean ikusi ahala sortutako tentsio uneak ez dira gutxi izan. Baimenak emanak zizkigun alkate batek baino gehiagok, emandako baimenak ukazio edota oztopo bilakatu ditu gertakari hauek izan eta gero.

Egoera honetan, aurrera egitea lortu du Askatasunaren Ibilaldiak. Ibiltariek euren arteko giro ezin hobeari eutsi eta Euskal Herriaren eskubideak aldarrikatzen jarraitu dute, aldarrikapen hori erabat zilegizkoa dela erakutsiz. Hauxe gure ibilaldiaren lorpenetako bat. Euskal abertzaleei euren abertzale sentimenduaz lotsatzeko arrazoirik ez dagoela erakutsi izana. Abertzale sentimenduaren aldarrikapen demokratiko oro errespetatu ezezik ezabatzea zilegi eta posible ez dela gogoratzea.

Eta amaitzera doa. Egunkari honetako irakurleek hitz hauek irakurtzerako amaitua izango da jada. Gero etorriko da ibilaldiaren balantzea egiteko benetako tenorea. Amaitutakoari hotsasunez begiratu eta egindakoez ikasteko ordua. Askatasunaren bidea ez delako Askatasunaren Ibilaldiarekin amaitzen, noski. Euskal Herriaren askatasunaren bideak aurrera darraielako. ■

Ur Apalategi

Ez dut 'arazoaz' idatzi nahi...

Azken egunotan, *arazoa* izan dugu entzungai, ikusgai, eta agian nazka-gai ere. Euskaldunen patua, edonongo minoritari dago-kiona da. Hau da, gizontxo berdeen planetan martziano urdin bat ezin daiteke musikaria edota enpresaria izan. Martiztar urdina, beste ezein gauza baino lehen urdina da... gehiengo orlegiaren begietan, bederen. Urdina izatea ez da, urdina ez denarentzat, ezaugarri bat beste askoren artean, ezaugarri bakar eta nahikoa baizik. Urdintasunari, urdin ez diren martiztarrek, *Araza urdina* deitzen diote. Eta martiztar urdin gaixoak ez du irtenbide erraza. Batetik, *arazo* bat izatea zama astunegia dela iritzi dezake, eta orduan bere urdintasunari bizi guztirako oporrak emango dizkio, krema orlegiz azala betirako estaliz. Bestetik, egoera *problematiko* horri aurre egin diezaioke, nahiz eta erabaki horrek ondorio latza izan: hau da, urdintasunak bere nortasunaren adierazgarri diren beste ezaugarri guztiei aurre hartuko die, halabeharrez. Martiztar urdinon ametsa zera litzateke, egun batez urdintasunari uko egin gabe ezaugarri hau bigarren planora eraman ahal izatea. Orduan, martiztar orlegi maiteok, utz egiguzue urdinak izaten, *arazorik* gabe. Ez ahanzi gure planeta gorria dela...

Anjel Lobera

Zerutik zulora

ETAk uztailaren 12an hil egin zuen Migel Angel Blanco eta astebate geroago Juan Carlos Hernando atxiloak bere buruaz beste egin zuen. Eta beste familia bi saminez bete eta beste aukera bat galdu egin da. Gorrotoak geroago eta sustrai sendoagoak egiten dihardu herri honetan.

Zer erdietsi du ETAk ekintza horrekin? Agerian dago Euskal Herriko biztanle gehienak gogaitzea eta gorrotoa Euskal Herriko gizartean hedatzea, ekintzaren osteko agerraldietan ikusi denez. HBren lagun eta jabetzen aurkako erasoak horren erantzun izan dira. Eta horrek okerreko bidetik garamatza.

Beste alde batetik, ETaren ekintza horrek euskaltzaleetasun eta euskalduntasunaren aurkako jazarroa sortarazi du Euskal Herrian bezala Euskal Herrikan kanpora. Bigarrenak ez dit arazorik sortzen, bai, oster, lehenengoak. Euskal Herriko biztanleen artean luebakia egin baitu. Eta euskal kutsua duen edozer eta bortizkeria batuz gero, bihar edo etzi beste eremu batzuetan ere ager daiteke, hasieran, bestela baitakoan, eta gero garrenean, igarri-igarrian. Eta horrek zer mesede dakar herri honentzat?

Azkenik, ETaren ekintzak ez du batere abantailarik ekarri euskal atxiloentzat; areago, beraien egoera larriagotu duelakoan nago; bestalde, Espainiako Gobernuari bide eman dio, beronek bere jarraitzaileak diezaion.

L A P I h I T Z A

